

Використання адаптивної технології на заняттях з іноземної мови у ВНЗ при вивченні сучасних норм академічного письма

О. Є. Кравець, І. М. Свириденко

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, Україна

Paper received 27.05.2016; Accepted for publication 10.06.2016.

Анотація. У сучасному глобалізованому світі знання іноземної мови (англійської) є своєрідним ключем до світу науки і техніки де особлива роль належить обізнаності молодого вченого із сучасними нормами наукової писемної комунікації. У статті представлена адаптивна технологія навчання основам академічного письма на заняттях з іноземної мови студентів старших курсів тих факультетів, де іноземна мова не є спеціальністю. Обґрунтовано побудову педагогічної адаптивної технології в ході професійно-педагогічної діяльності викладача ВНЗ, представлено шляхи її впровадження у навчальний процес.

Ключові слова: академічне письмо, адаптивна технологія, викладач вищої школи.

Вступ. Інтенсифікація інформаційних потоків як один із головних чинників входження глобалізованого світу в еру інформаційного суспільства актуалізує проблему вивчення іноземної мови серед студентів та аспірантів немовних спеціальностей з метою входження їх у світ науки і наукової писемної комунікації, дає змогу приймати участь не лише в міжнародних, а й вітчизняних конференціях та друкувати власні наукові доробки в різних виданнях. Обізнаність із нормами й правилами сучасного міжнародного наукового стилю та вміння представити свої власні здобутки іноземною мовою є надзвичайно важливими для майбутніх спеціалістів різних галузей знань, адже вони підвищують їх інтерес до іноземної мови, а також виступають важливим засобом формування професіонала нової формації. З'являються нові методичні розробки, посібники, підручники, які показують основні питання побудови методики навчання академічного письма іноземною мовою студентів немовних факультетів вищих навчальних закладів, відмінностей україномовного та англійськомовного академічного письма, визначають головні цілі та зміст навчання англійськомовного академічного письма в українських мовних і немовних ВНЗ [1].

Короткий огляд публікацій по темі дослідження. Питання щодо змісту поняття "академічне письмо" та способів формування навичок цього виду самостійної діяльності студентів багаторазово опинилися в центрі уваги українських науковців таких як Г. В. Власова, В. І. Луговинова, Г. С. Онуфрієнко, А. В. Поліщук, Т. В. Яхонтова та закордонних С. Candlin, W. Evans, С. Feak, J. Swales та багато інших.

Метою статті є дослідження теоретичних та практичних аспектів впровадження адаптивної технології навчання академічному письму в межах вивчення іноземної мови на старших курсах викладачем вищої школи в ході професійно-педагогічної діяльності, яка, з одного боку, є важливим шляхом організації навчального матеріалу, з іншого – забезпечує продуктивну взаємодію викладача та студентів у ході навчального процесу, а також виступає важливим засобом формування професіонала нової формації.

Матеріали і методи. Поняття "академічне письмо" певною мірою є калькою з англійського "scientific writing", проте воно вже добре укорінилося в глосарії української науки. Зарубіжні дослідники визначають "академічне письмо" як чотири "П": персональний

продукт, процес та практика [2]. Науковий текст розглядають як продукт, практику письма – як тривалий індивідуальний досвід, а процес написання – як безпосередню роботу "пером на папері" або клавішами на клавіатурі.

Академічним письмом називають всі види письмових робіт студентів, завдяки яким вони навчаються письма, як творчої продуктивної мовленнєвої діяльності, але які не мають серйозного практичного значення з точки зору професії [3]. Проте така діяльність значно підвищує ефективність навчання, оскільки в даному випадку студент пише від себе, що ефективно розвиває його вміння творчого мислення та продуктивного письма. Воно базується одночасно на рухомоторному, зоровому, мовленнєво-моторному та слуховому аналізаторі. Завдяки цьому академічне письмо відіграє також роль закріплювача. Встановлено, що академічне письмо розвиває процесуальну мотивацію та відіграє значно вагомішу роль за інші види письма у розвитку мовленнєвої діяльності.

Застосування авторських технологій, а саме адаптивної технології навчання є одним із шляхів впровадження академічного письма в навчальний процес серед студентів старших курсів немовних спеціальностей. Вона є стратегічно розгорнутою у межах інформаційно-освітнього простору, складається з послідовних етапів та операцій, побудованих з урахуванням логіки обробки інформаційних джерел, структурування форм їх організації, спрямованих на розвиток психологічної, особистісної сфери студентів, формування їх готовності до перетворювальної діяльності, впровадження її результатів у життя.

Слово "адаптивний" походить від англ. *to adapt* та означає пристосування до нових вимог та змін середовища [4]. У сучасній педагогічній літературі аналіз розуміння адаптації (з урахуванням комплексних лабораторних досліджень адаптивних систем 2001-2003 рр., в яких взяли участь проф. Т. Г. Браже, д.п.н. Л. Ю. Монахова, к.п.н. Л. Л. Горбунова та ін.) відбувається в колі визначення концептуальних основ моделювання адаптивних систем як соціально-орієнтованих, навчально-розвиваючих моделей взаємодії викладача, студентів, джерел інформації, основною якістю яких є адаптивність дорослої людини [5].

Змістом категорії "адаптивність" є варіативність, персоналізація, гнучкість, дозування навчальної

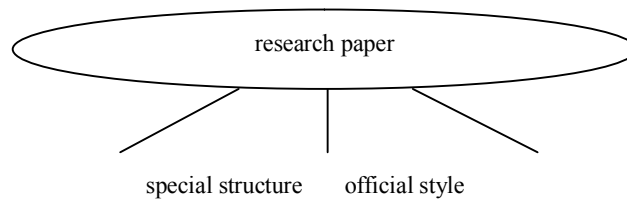
інформації, нелінійність інформаційних структур. У контексті нашого дослідження педагогічна технологія, що характеризується даним підходом, полегшує, мінімізує і раціоналізує педагогічну працю викладача, сприяє оволодінню майбутніми спеціалістами професійними функціями (пізнавальною, контрольною, проектувальною та ін.). Зазначений підхід має на меті зняття стресової ситуації на заняттях і створення доброзичливої атмосфери співробітництва. На думку Г. А. Русских, принцип адаптивності передбачає опору на модуль навчання, в якому відбувається адаптація навчальної інформації до інтелектуального рівня і потреб тих, хто навчається [6].

Адаптивне навчання дозволяє вчити без звичних, для масової освіти, численних прогалин в індивідуальній підготовленості студентів, досягати необхідної

структури і бажаного рівня знань. Використання зазначеного підходу як концептуальної основи вивчення азів «Академічного письма» було апробовано на практичних заняттях іноземних мов (англійська та німецька) на 4 курсі Інституту української філології Житомирського державного університету імені Івана Франка. Отже, наведемо приклад заключного заняття по темі “Some Peculiarities of Research Paper Writing”. Метою занять стало формування і перевірка знань, вмінь і навичок студентів орієнтуватися у науковому стилі викладання своїх власних здобутків з певної галузі знань іноземною мовою.

I. Warming up.

Have you ever participated in a scientific conference? Have you ever written any research works? If yes, what are their distinctive features?

II. Work in groups and put the jumbled structure of the research paper in a correct order. Compare your answers with others. Give your reasons.

title	methods	references	appendix
abstract	results	author's name	conclusion
key words	discussion	introduction	

III. Look at these titles and say what one you would like best. Say what is necessary to know about the title of an article.

1) *The historical and theoretical analyses of the educational information projection in the process of professional teaching activities at the higher educational establishments.*

2) *Historical and theoretical analyses of educational information projection in the process of professional teaching activities at higher educational establishments.*

IV. Read the rubric and underline the key words.

The article deals with the historical analysis of the appearance of educational information projection in the process of professional teaching activities at the higher educational establishment as a part of the educational

process. The author defines the historical stages of educational information projection in the course of professional and teaching development. The author defines the degree of studying this question a higher education institutions in our country as well as abroad. The article proves the importance of educational information projection in solving such question as finding the direction in a huge amount of similar information.

Answer the following questions:

1. Who is going to read this article?
2. Which of the following should or shouldn't the article include?

- personal author's attitude to the topic of research
- comments of the other researchers
- biography facts

V. Look though the phrases and put them into suitable column.

Introduction	Main part	Conclusion
--------------	-----------	------------

A central issue in ... is ...
It is now generally accepted/recognized that ...

Further research is suggested to determine...

Although considerable amount of research has been devoted to ... ,
few attempts have been made to investigate ...
Despite the importance/significance of ... , little attention has been paid to ...
However, the results of this survey should be treated with certain caution, since
As it can be seen from the data...
However, little is known about the ...
In this paper, we report on ...
The major task of this study is to provide ...
The paper examined...
The present study analyzes ...
The purpose of this paper is to give ...
In conclusion
This paper focuses on ...
This paper addresses the above questions from the perspective of ...
None of these data/results/findings provide the evidence for ...
Both X and Y have
Further investigations are needed to ...
It remains unclear whether ...
It would be thus of interest to study/learn/investigate ...
Recently, there has been an increase of interest in ...
One of the characteristic/important features of... is ...
Below are some standard phrases, which you may find useful for your writing.
In this study, we presented the preliminary results of ...

VI. Choose the most suitable word ending in each case.

- Arthur C. Clarke's pred. of earth satellites came true in 1957.
- A signif. number of students have chosen to do that project.
- The rate of increase var between 5% and 8% during the period.
- The first computer was creat. during the Second World War.

- Scientists frequently need to ask hypoth. questions.
- Green can be made from a synth...of blue and yellow.
- The signif. of vitamins in diet was understood in the early twentieth century.
- The essays were evaluat. in terms of

VII. Imagine that you are going to participate in a students' conference. Write your own article according to the topic of your research.

Результати та їх обговорення. Кінцевим результатом роботи кожного студента є наукова стаття в «Матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції молодих науковців». 15 квітня 2016 року на базі ННІ іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка відбулась II Міжнародна науково-практична конференція молодих науковців на тему "Дослідження молодих учених у контексті розвитку сучасної науки", у якій активну участь взяли бакалаври та магістри різних факультетів. Усі наукові доробки студентів, які активно відвідували практичний курс "Academic Writing" з використанням адаптивної технології навчання відповідали сучасним канонам і нормам англомовного наукового стилю, що є надзвичайно важливим для тих, хто має бажання й надалі працювати в науковій сфері.

Висновки. Практичне значення дослідження визначається тим, що апробовано адаптивну технологію навчання основам академічного письма викладачем вищої школи в процесі професійно-педагогічної діяльності, яка може бути використана як засіб виявлення його конкурентноспроможності в умовах постійного оновлення інформаційного простору та покладена в основу моніторингу дослідження інформаційно зорієнтованої компетентності серед студентів; ідеї та матеріали дослідження використано у ході розробки рекомендацій для викладачів та студентів вищих навчальних закладів щодо роботи з інформаційними джерелами.

ЛІТЕРАТУРА

- Філіппова, Н. М. Англомовне академічне спілкування: актуальність проблеми / Н. М. Філіппова // Гуманіт. вісн. НУК. – Миколаїв, 2009. – Вип. 2. – С. 60-62.
- Swales J. Academic Writing for Graduate Student / J. Swales, C. Feak. – Michigan : Michigan University Press, 2004. – 344 p.
- Глушаниця Н.В. Навчання письма англійською мовою: практичне, академічне і креативне // Наука і освіта, 2006: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конфер. – Дніпропетровськ: 2006. – Т. 6. – С. 60 – 62.
- Longman Dictionary of English Language and Culture / [Editorial Director Della Summers]. – Burnt Mill, England: Longman Group UK Limited, 1995. – 1528 p.
- Марон А. Е. Ведущие тенденции развития андрогических исследований / А. Е. Марон, Л. Ю. Монахова // Академический вестник Института образования взрослых Российской академии образования "Человек и образование". – 2001. – № 1. – С. 32–39.
- Русских Г. А. Авторська педагогічна технологія: інструкція для конструювання / Г. А. Русских // Завуч. – 2004. – № 33. – листопад. – С. 5–9.

REFERENCES

- Filippova, N. M. Anhlomovne akademichne spilkuvannia: aktualnist problemy / N. M. Filippova // Humanit. visn. NUK. – Mykolaiv, 2009. – Vyp. 2. – S. 60-62.
- Swales J. Academic Writing for Graduate Student / J. Swales, C. Feak. – Michigan : Michigan University Press, 2004. – 344 p.
- Hlushanytsia N.V. Navchannia pysma anhliiskoiu movoiu: praktychne, akademichne i kreatyvne // Nauka i osvita, 2006: Materialy II Mizhnar. nauk.-prakt. konfer. – Dnipropetrovsk: 2006. – T. 6. – S. 60 – 62.
- Longman Dictionary of English Language and Culture / [Editorial Director Della Summers]. – Burnt Mill, England: Longman Group UK Limited, 1995. – 1528 p.
- Maron A. E. Vedushchye tendentsyy razvytiya androhycheskykh yssledovanyi / A. E. Maron, L. Yu. Monakhova // Akademicheskyy vesnyk Ynstituta obrazovaniya vzroslykh Rossyiskoi akademyy obrazovaniya "Chelovek y obrazovanye". – 2001. – № 1. – S. 32–39.
- Russkikh H. A. Avtorska pedahohichna tekhnolohiia: instruktssiia dlia konstruiuvannia / H. A. Russkikh // Zavuch. – 2004. – № 33. – lystopad. – S. 5–9.

The Use of Adaptive Technology in the Foreign Language Classroom while Studying Modern Norms of Academic Writing
Kravets O., Sviridenko I.

Abstract. In the current globalized world, knowledge of the foreign language (English) is a kind of the key to the world of science and technology where a specific role for the awareness of a young scientist with contemporary standards of scientific written communication is stated. The article presents the adaptive technology training in Academic writing in the foreign language classroom among senior students for those departments where a foreign language is not a specialty. The construction of adaptive educational technologies by the university teacher is justified in the course of professional pedagogical activity. The ways of its implementation in educational process are presented.

Keywords: *academic writing, adaptive technology, high school teacher.*

Использование адаптивной технологии на занятиях иностранного языка в ВУЗе при изучении современных норм академического письма

Е. Е. Кравец, И. Н. Свириденко

Аннотация. В современном глобализованном мире знание иностранного языка (английского) есть своеобразным ключом к миру науки и техники, где особенная роль принадлежит осведомленности молодого ученого с современными нормами научной письменной коммуникации. В статье представлена адаптивная технология обучения основам академического письма на занятиях иностранного языка на старших курсах тех факультетов, где иностранный язык не является специальностью. Обосновано построение педагогической адаптивной технологии преподавателем высшей школы в процессе профессионально-педагогической деятельности, представлено пути ее внедрения в учебный процесс.

Ключевые слова: *академическое письмо, адаптивная технология, преподаватель высшей школы.*